

Az adatvédelem új rendje

A GDPR főbb újdonságainak rövid bemutatása

dr. Osztopáni Krisztián
vizsgáló, NAIH

1. A hozzájárulás új követelményei

1. **Az adatkezelőnek képesnek kell lennie annak igazolására, hogy az érintett személyes adatainak kezeléséhez hozzájárult.** [7. cikk (1) bekezdés]
2. **Az adatkezelőnek biztosítania kell azt, hogy az érintett a hozzájárulását bármikor visszavonhassa, és a hozzájárulás visszavonását ugyanolyan egyszerű módon kell lehetővé tennie, mint annak megadását.** [7. cikk (3) bekezdés]
3. **A hallgatás, az előre bejelölt négyzet vagy a nem cselekvés nem minősül hozzájárulásnak.** [(32) preambulumbekkezdés]

1. A hozzájárulás új követelményei

4. A hozzájárulás megadása nem tekinthető önkéntesnek, ha az érintett nem rendelkezik valós vagy szabad választási lehetőséggel, és nem áll módjában a hozzájárulás anélküli megtagadása vagy visszavonása, hogy ez kárára válna. [(42) preambulumbekkezdés]
5. Nem tekinthető önkéntesnek a beleegyezés, ha nem tesz lehetővé külön-külön hozzájárulást a különböző személyes adatkezelési műveletekhez. [(43) preambulumbekkezdés]
6. Nem tekinthető önkéntesnek a hozzájárulás, ha a szerződés teljesítését (például a szolgáltatás nyújtását) olyan adatkezeléshez való hozzájárulásához kötik, amely adatkezelés nem szükséges a szerződés teljesítéséhez. [(43) preambulumbek., 7. cikk (4) bek.]

1. A hozzájárulás új követelményei

7. **A hozzájárulás nem szolgálhat érvényes jogalapként akkor, ha az érintett és az adatkezelő között egyértelműen egyenlőtlen viszony áll fenn (például ha az adatkezelő közhatalmi szerv).**
[(43) preambulumbekkezdés]

8. **Az adatkezelő írásbeli nyilatkozaton keresztül szerzik be az érintett hozzájárulását, akkor a nyomtatványon a hozzájárulás iránti kérelmet egyértelműen és világosan el kell választani a szerződés többi részétől, valamint ezen kérelmet érthető és egyszerű nyelvezettel kell az adatkezelőnek megfogalmaznia.**
[7. cikk (2) bekezdés]

1. A hozzájárulás új követelményei

A GDPR (171) preambulumbekkezdés:

„Ha az adatkezelés a 95/46/EK irányelv szerinti hozzájáruláson alapul és az érintett az e rendeletben foglalt feltételekkel összhangban adta meg hozzájárulását, nem kell ismételt az érintett engedélyét kérni ahhoz, hogy az adatkezelő e rendelet alkalmazási időpontját követően is folytathassa az adatkezelést.”

2. A szerződéskötés jogalapja

Infotv. [6. § (4) bekezdés]	GDPR [6. cikk (1) bekezdés b) pont]
<ol style="list-style-type: none"><li data-bbox="529 715 1309 872">1. Milyen tájékoztatásnak kell benne lennie az írásban kötött szerződésben.<li data-bbox="529 943 1378 1272">2. A szerződésnek félreérthetetlen módon tartalmaznia kell, hogy az érintett aláírásával hozzájárul adatainak a szerződésben meghatározottak szerinti kezeléséhez.	<p data-bbox="1454 829 2277 1158">Az adatkezelés olyan szerződés teljesítéséhez szükséges, amelyben az érintett az egyik fél, vagy az a szerződés megkötését megelőzően az érintett kérésére történő lépések megtételéhez szükséges.</p>

2. A szerződéskötés jogalapja

Megfelelő jogalap lehet arra az esetre, ha az adatkezelő ún. „kötelezően megadandó” adatokat kér az érintettől.

A GDPR ezen jogalapjának alkalmazása nem vezethet ahhoz, hogy valamely, a szerződés végrehajtásához nem szükséges adatkezelés esetében a hozzájárulás helyett a rendelet e jogalapját alkalmazza az adatkezelő, és emiatt az adatkezelő nem szerzi be az érintett hozzájárulását.

3. Különleges adatok kezelése

A GDPR 9. cikk (1) bekezdése felsorolja a különleges adatokat (a bűnügyi személyes adatokat nem sorolja ide), majd az uniós jogalkotó főszabályként kijelenti: a személyes adatok különleges kategóriáinak kezelése tilos.

Ezen főszabály alól az uniós jogalkotó 10 kivételt határoz meg a GDPR 9. cikk (2) bekezdésében.

Az Adatvédelmi Irányelvben még csak lehetőség volt arra, hogy a tagállamok megtilthassák a különleges adatok kezelését, és ezen döntésükkel szemben állított korlátokat az Irányelv.

3. Különleges adatok kezelése

A GDPR 9. cikk (2) bekezdésének legfontosabb kivételei:

1. Az érintett kifejezett hozzájárulását adta az adatkezeléshez, kivéve, ha az uniós vagy tagállami jog megtiltja.
2. Az adatkezelés munkahelyi egészségügyi célokból, a munkavállaló munkavégzési képességének felmérése érdekében szükséges.
3. Az adatkezelés jogi igények előterjesztéséhez, érvényesítéséhez, illetve védelméhez szükséges.

4. A tájékoztató közérthetősége

A Hatóság 2015. október 9-én ajánlást adott ki az előzetes tájékoztatás alapvető követelményeiről, illetve egy 2016-os határozatában az ajánlásban foglaltak érvényesülését vizsgálta a Samsung adatkezelési tájékoztatójával összefüggésben.

A GDPR 12. cikk (1) bekezdése adatkezelő kötelezettségeként írja elő a 15/2011. számú véleményben megfogalmazott adatvédelmi követelményeket:

„Az adatkezelő megfelelő intézkedéseket hoz annak érdekében, hogy az érintett részére a személyes adatok kezelésére vonatkozó (...) tájékoztatást tömör, átlátható, érthető és könnyen hozzáférhető formában, világosan és közérthetően megfogalmazva nyújtsa (...)”.

4. A tájékoztató közérthetősége

Nem elfogadható el az adatkezelők részéről az, ha a tájékoztatóban a jogszabályi rendelkezések szó szerinti megisméltése szerepel.

Rossz gyakorlat: a tájékoztatóban az adatkezelő megismélti az Infotv. 3. §-ában szereplő definíciókat.

Jó gyakorlat: a tájékoztatás közérthetősége eleve azt kívánja meg, hogy a tájékoztatóban olyan kifejezések szerepeljenek, amelyekkel az érintettek tisztában vannak, kerülni kell a jogi szakkifejezések használatát

4. A tájékoztató közérthetősége

Rossz gyakorlat: az adatkezelő a tájékoztatóban az Infotv. alapelveit szó szerint vagy kis módosítással idézi.

Jó gyakorlat: nem annak van jelentősége, hogy az adatkezelő „ismeri-e” az adatvédelem alapelveit, hanem arról kell tájékoztatást nyújtania, hogy az adatkezelése során ténylegesen hogyan is érvényesülnek az alapelvek.

4. A tájékoztató közérthetősége

Rossz gyakorlat: az adatkezelők felsorolják az adatkezelésre vonatkozó jogszabályokat, köztük olyanokat is, amelyek elenyésző szereppel rendelkeznek az adatkezelésükben.

Jó gyakorlat: bár az érintettek tájékozódását elősegítheti, ha ismeri, hogy milyen jogszabályok is vonatkoznak az adatkezelésre, azonban az adatkezelőnek súlyoznia kell, hogy mely jogszabályokat is idézi.

4. A tájékoztató közérthetősége

A tájékoztató megszövegezésekor figyelemmel kell lenni arra, hogy az adatkezelő olyan szavakat használjon, amelyek az átlag felhasználó számára is könnyen értelmezhető, és a szavak jelentésével tisztában lehetnek.

Az adatkezelőknek kerülniük kell a több tagmondatból álló, összetett hosszú mondatok használatát.

Az összetettebb adatkezelés megértését adott esetben jelentősen elősegíti az, ha az adatkezelő példákon keresztül mutatja be az adatkezelést.

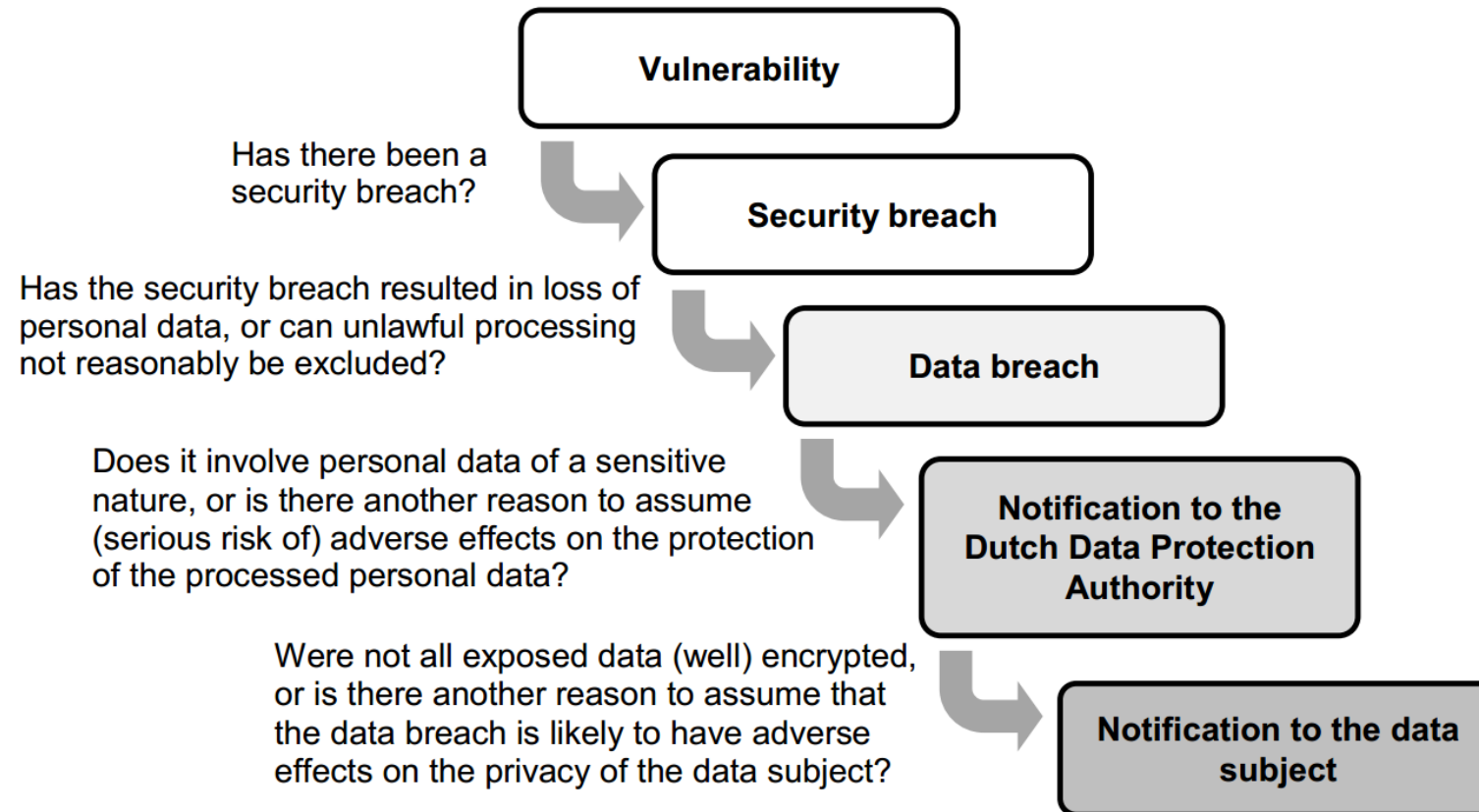
4. A tájékoztató közérthetősége

Rossz gyakorlat:

- az adatkezelővel „összefüggő internetes kommunikáció céljából” nyilvánosságra hozza
- „ügyfélszegmentációs szimulációk elvégzése”
- „termékekhez, szolgáltatásokhoz kapcsolódó értékesítés-támogató üzenetek (reklámanyagok)”
- „közösségi webszolgáltatás útján”
- „»hallgatólagos beleegyezésen« alapuló megközelítés”

5. Adatvédelmi incidensek alapjai

5. Az incidens-bejelentési kötelezettség

Az adatvédelmi incidens bejelentése:

- Főszabály: indokolatlan késedelem nélkül kell megtenni.
- Ha lehetséges, legkésőbb 72 órával azután bejelentést kell tenni, hogy az adatvédelmi incidens a tudomására jutott. Ha a bejelentés nem történik meg 72 órán belül, akkor mellékelni kell hozzá a késedelem igazolására szolgáló indokokat is.
- Az adatfeldolgozó az adatvédelmi incidenst, az arról való tudomásszerzését követően indokolatlan késedelem nélkül bejelenti az adatkezelőnek.

5. Az incidens-bejelentési kötelezettség

„Tudomásszerzésnek” az tekinthető, amikor az adatkezelő észszerű mértékű bizonyossággal rendelkezik arról, hogy olyan biztonsági esemény történt, amely személyes adatokkal kapcsolatos jogellenes műveletekhez vezethet.

Hangsúly azon van, hogy az adatkezelő azonnali vizsgálatot kezdeményezzen annak megállapítására, hogy történt-e adatvédelmi incidens, és ha igen, milyen intézkedések szükségesek.

Még nem tekinthető „tudomásszerzésnek” az, ha az adatkezelő például egy újságcikk állítását ellenőrzi, azonban ha azok igaznak bizonyulnak, akkor incidensként kell kezelni.

5. Az incidens-bejelentési kötelezettség

A GDPR 33. cikk (5) bekezdés: „az adatkezelő nyilvántartja az adatvédelmi incidenseket, feltüntetve az adatvédelmi incidenshez kapcsolódó tényeket, annak hatásait és az orvoslására tett intézkedéseket.”

A GDPR alapján a nyilvántartás célja az, hogy lehetővé teszi a felügyeleti hatóság számára, hogy ellenőrizze az incidensek bejelentésével összefüggő kötelezettségeknek való megfelelést.

5. Az incidens-bejelentési kötelezettség

A bíróság kiszabása során a Hatóságnak a GDPR 83. cikk (2) bekezdése szerinti szempontokat kell figyelembe vennie:

- az adatkezelő részéről az érintettek által elszenvedett kár enyhítése érdekében tett bármely intézkedés
- a felügyeleti hatósággal a jogsértés orvoslása és a jogsértés esetlegesen negatív hatásainak enyhítése érdekében folytatott együttműködés mértéke
- egyéb súlyosbító vagy enyhítő tényezők, például a jogsértés közvetlen vagy közvetett következményeként szerzett pénzügyi haszon vagy elkerült veszteség

Köszönöm a figyelmet!

dr. Osztopáni Krisztián

osztopani.krisztian@naih.hu